

Kontrolní závěr z kontrolní akce

20/05

Podpora energetických úspor u veřejných budov

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále také „NKÚ“) na rok 2020 pod číslem 20/05. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ RNDr. Petr Neuvirt.

Cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na podporu energetických úspor u veřejných budov byly vynakládány v souladu s právními předpisy a zda přispěly k naplňování cílů stanovených evropskými a národními předpisy.

Kontrola byla prováděna u kontrolovaných osob v době od února do listopadu 2020.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2017 až 2019, v případě věcných souvislostí i období předchozí a období následující.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo financí (dále také „MF“);

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“);

Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“);

Státní fond životního prostředí České republiky (dále také „SFŽP“).

Kolegium NKÚ na svém IV. jednání, které se konalo dne 22. února 2021,

schválilo usnesením č. 9/IV/2021

kontrolní závěr v tomto znění:

Energetické úspory u veřejných budov

2,97 mld. Kč

Prostředky vynaložené z operačního programu
Životní prostředí 2014–2020
(OPŽP)

0,53 mld. Kč

Prostředky vynaložené z programu *Nová zelená úsporám* (NZÚ)

2 436

Projekty na snížení konečné spotřeby energií
ve veřejných budovách evidované v OPŽP

17 %

409 fyzicky ukončených projektů zaměřených
na snížení konečné spotřeby energií ve veřejných
budovách

305 580 GJ/rok

Průběžná vykázaná hodnota ukazatele:
*snížení konečné spotřeby energií ve veřejných
budovách*

6 872 Kč/GJ/rok

Průměrná podpora (příspěvek EU) na jednotku
úspory energie v konečné spotřebě

Plnění závazku ústředními vládními institucemi

■ Plnění za roky 2014–2019

■ Podíl připadající na rok 2020

Mezi roky 2014–2019 bylo splněno 71 % závazného cíle. Pro rok 2020 zbývalo splnit 29 % z celkového závazného cíle.

Poznámky: Evidence z monitorovacího systému MS2014+ ke dni 30. 6. 2020; celkový počet projektů evidovaných v OPŽP zahrnuje aktivní žádosti o podporu, projekty s vydaným právním aktem, projekty v realizaci a ukončené.

I. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrola NKÚ prověřila, zda byly peněžní prostředky na podporu energetických úspor u veřejných budov vynakládány v souladu s právními předpisy a zda přispěly k naplňování stanovených cílů. Jednalo se o prostředky prioritní osy 5 (dále také „PO 5“) operačního programu *Životní prostředí 2014–2020* a o prostředky na program *Nová zelená úsporám*, resp. podprogram *Budovy veřejného sektoru* (dále také „NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*“). Kontrolou bylo dále prověřeno financování programu NZÚ.

Peněžní prostředky vynakládané z OPŽP a NZÚ přispívají ke snížení konečné spotřeby energií ve veřejných budovách,¹ ale k naplňování cílů stanovených do roku 2020 evropskými a národními předpisy přispěly v malém rozsahu. Vykázané snížení konečné spotřeby energie představovalo cca jednu pětinu úspor energií, kterých má být prostřednictvím OPŽP dosaženo. Od vyhlášení první výzvy v roce 2015 do poloviny roku 2020 bylo fyzicky ukončeno cca 17 % projektů.

Podpora je určena i na snížení konečné spotřeby energií v budovách ve vlastnictví ČR a užívání ústředních vládních institucí (dále také „ústřední instituce“)², které mají jít v oblasti energetických úspor příkladem. Dle podkladů MPO do roku 2019 nesplňovalo požadavky na energetickou náročnost ještě cca 76 % z celkového počtu 774 objektů ve vlastnictví ČR a užívání ústředních institucí. Tyto instituce nevyužívají možnosti čerpání prostředků z OPŽP a NZÚ na snížení konečné spotřeby energií těchto budov. V polovině roku 2020 bylo evidováno pouze 13 projektů ústředních institucí v realizaci, žádný nebyl ukončen.

Prostřednictvím programu NZÚ, jehož jediným zdrojem financování jsou výnosy z dražeb emisních povolenek, nebyly realizovány výdaje ve výši odpovídající zákonem stanovené části výnosů z dražeb emisních povolenek. Vzhledem k výši příjmů ČR z dražeb emisních povolenek (36 mld. Kč v kontrolovaném období) a požadavku zákona na jejich použití nebyly využívány dostupné peněžní prostředky k dosažení cílů v oblasti energetické účinnosti u veřejných budov v ČR. MŽP umožnilo čerpat prostředky pro sektor veřejných budov z programu NZÚ až v průběhu roku 2017, tj. 4 roky po spuštění programu NZÚ a téměř 5 let po vydání směrnice 2012/27/EU³, a to jen na projekty financované z OPŽP jako tzv. „posílení vlastních zdrojů“.

Kontrolou vybraných projektů nebylo zjištěno neúčelné a nevhodné poskytování peněžních prostředků.

---

¹ Oprávněnými žadateli jsou organizační složky státu, příspěvkové organizace, samosprávné územní celky a jejich podřízené organizace, veřejné výzkumné instituce, vysoké školy, školy a školská zařízení, školské právnické osoby, nestátní neziskové organizace (obecně prospěšné společnosti, nadace, nadační fondy, ústavy, spolky) aj.

² Přehled ústředních vládních institucí je uveden v příloze č. 1 tohoto kontrolního závěru.

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012, o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (dále také „směrnice 2012/27/EU“ nebo také „EED“).

Vyhodnocení vyplývá z těchto zjištěných nedostatků:

1. Peněžní prostředky vynakládané z OPŽP a z programu NZÚ na snížení konečné spotřeby energií ve veřejných budovách přispěly k naplňování cílů stanovených do roku 2020 evropskými a národními předpisy v malém rozsahu

V OPŽP a NZÚ je pro veřejné instituce k dispozici více než 20 mld. Kč na investiční projekty zaměřené na energetické úspory ve veřejných budovách. Do poloviny roku 2020 bylo na tyto projekty vynaloženo zatím 3,5 mld. Kč. Vykázané snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách činilo 305 580 GJ/rok, což představuje cca jednu pětinu úspor energií, kterých má být prostřednictvím OPŽP do konce roku 2023 dosaženo. Od vyhlášení první výzvy v roce 2015 do poloviny roku 2020 bylo evidováno celkem 2 436 aktivních žádostí o podporu na snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách, z toho bylo dle evidence⁴ fyzicky ukončeno 409 projektů, tj. cca 17 %.

V případě ústředních institucí bylo v polovině roku 2020 evidováno 34 aktivních žádostí o podporu, z toho 13 projektů bylo v realizaci a žádný jejich projekt nebyl ukončen. V roce 2019 byla vyhlášena mj. výzva určená výhradně pro ústřední instituce s celkovou alokací 2 mld. Kč,⁵ ty však projevily zájem pouze o 20 % této alokace. Ústřední instituce projevují minimální zájem o podporu z OPŽP a NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* a financují projekty k dosažení energetických úspor převážně z vlastních investičních prostředků. Ke dni 31. 12. 2019 nesplňovalo požadavky na energetickou náročnost celkem 585 budov ve vlastnictví ČR a užívání ústředních institucí.

2. Existuje riziko, že ČR nedosáhla k 31. 12. 2020 požadovaných úspor energií v budovách ústředních institucí⁶

EU stanovila k roku 2020 cíle v oblasti energetické účinnosti, mj. cíl pro budovy ústředních institucí, resp. jejich příkladnou úlohu. Pro ČR je cíl stanoven ve výši dosažení úspor energie 98,7 TJ/rok v budovách ve vlastnictví ČR a užívání ústředních institucí. Do konce roku 2019 byl tento závazek plněn na 71 % (70,1 TJ/rok). K naplnění cíle by tak muselo být v roce 2020 dosaženo další úspory energie u budov ústředních institucí minimálně ve výši 28,6 TJ/rok. Ke dni 21. 7. 2020 plánované nové úspory energií dle údajů MPO v roce 2020 činily 5,7 TJ/rok.⁷

---

⁴ Monitorovací systém evropských strukturálních a investičních fondů pro programové období 2014–2020 (dále též „MS2014+“).

⁵ Příjem žádostí v rámci výzvy č. 135 byl ukončen ke dni 3. 2. 2020. V roce 2019 byla dále vyhlášena výzva č. 152 s celkovou alokací 0,5 mld. Kč, u níž bude příjem žádostí ukončen 31. 5. 2021.

⁶ Kontrolní akce byla u MPO ukončena 20. 10. 2020. Hodnoty úspor energie u ústředních institucí za rok 2020 budou známy do konce dubna roku 2021.

⁷ MPO vede *Systém monitoringu spotřeby energie*. *Systém monitoringu spotřeby energie* je neveřejným informačním systémem veřejné správy, který slouží k vedení údajů o budovách vlastněných a užívaných ústředními institucemi o celkové energeticky vztažené ploše nad 250 m² a jejich spotřebě energie (ustanovení § 9b odst. 3 a ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií).

3. Prostřednictvím programu NZÚ nebyly realizovány výdaje ve výši odpovídající zákonem stanovené části výnosů z dražeb emisních povolenek

Výnosy z dražeb emisních povolenek jsou příjmem státního rozpočtu a jejich použití je upraveno zákonem č. 383/2012 Sb. Výnosy z dražeb emisních povolenek v kontrolovaném období činily více než 36 mld. Kč, z toho dle zákona č. 383/2012 Sb. mělo být 14,6 mld. Kč realizováno prostřednictvím SFŽP (program NZÚ). Skutečně rozpočtované peněžní prostředky programu NZÚ v kontrolovaném období byly 7,4 mld. Kč. Ke dni 30. 6. 2020 však byly prostřednictvím programu NZÚ realizovány výdaje ve výši 5,3 mld. Kč, z toho na veřejné budovy bylo vynaloženo pouze cca 0,5 mld. Kč (podprogram NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*).

Za kontrolované období činila výše nespotřebovaných výdajů 2,1 mld. Kč (tzv. nároky z nespotřebovaných výdajů, dále též „NNV“). Hodnota nespotřebovaných výdajů programu NZÚ od schválení v roce 2013 do 20. 10. 2020 činila celkem 6,4 mld. Kč. Program NZÚ vykazoval vysokou hodnotu nároků z nespotřebovaných výdajů. Na rizika spojená s tvorbou NNV upozorňuje NKÚ opakovaně.⁸

4. Délka procesu schvalování projektů překračuje stanovenou lhůtu

Mezní lhůta procesu schvalování žádostí o podporu v rámci OPŽP,⁹ který zajišťuje SFŽP, je stanovena na 7 měsíců.¹⁰ Pouze u 60 % podpořených projektů proběhl proces schvalování žádostí ve stanovené lhůtě. U projektů s využitím posílení vlastních zdrojů z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* byla mezní lhůta procesu administrace žádosti o podporu překročena vždy.

5. Kontrolou nebylo zjištěno neúčelné a nehospodárné poskytování peněžních prostředků; v oblasti administrace projektů byly zjištěny procesní nedostatky nezakládající sankce za porušení povinností

Na vzorku 15 projektů (z toho 13 projektů bylo v době realizace kontroly již ukončeno) zjistil NKÚ tyto nedostatky:

- u 7 projektů nebyla ze strany příjemců podpory doložena energetická posouzení v souladu s pravidly OPŽP;
- u 4 projektů nepostupovaly SFŽP a MŽP v oblasti změnových řízení dle pravidel pro OPŽP, ačkoliv příjemci dotací dodali příslušné dokumenty včas a kompletně;
- u 6 projektů SFŽP a MŽP nepostupovaly v oblasti vydávání závěrečného vyhodnocení akce v souladu vyhláškou č. 560/2006 Sb.¹¹ a s pravidly OPŽP.

⁸ Kontrolní akce NKÚ č. 16/09 – *Nároky z nespotřebovaných výdajů vykazované organizačními složkami státu.*

⁹ Projekty s využitím posílení vlastních zdrojů z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* jsou administrovány dle pravidel OPŽP.

¹⁰ Lhůta běží od data ukončení příjmu žádostí o podporu u kolové výzvy, v případě průběžných výzev od data podání dané žádosti o podporu v MS2014+ do vydání právního aktu.

¹¹ Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

II. Informace o kontrolované oblasti

Právní a koncepční rámec

Ústředním orgánem státní správy pro energetiku je MPO, které koordinuje přípravu legislativy a implementaci evropského práva v působnosti resortu, tedy i směrnice 2012/27/EU. MPO věcně přísluší nastavení strategií zvyšování energetické účinnosti, koordinace aktivit dotčených resortů, reportování směrem k Evropské komisi i vládě ČR a odpovědnost za plnění nástrojů zvyšování energetické účinnosti.

V souladu se zákonem č. 406/2000 Sb.¹² MPO zpracovává strategický dokument s výhledem na 25 let – tím dokumentem je *Státní energetická koncepce*. Hlavními strategickými cíli energetiky ČR jsou bezpečnost, konkurenceschopnost a udržitelnost. Aktualizovaná verze *Státní energetické koncepce* byla schválena v roce 2015.¹³ MPO dále vypracovává *Národní akční plán energetické účinnosti ČR* (dále také „NAPEE“),¹⁴ který zahrnuje opatření zaměřená na zvyšování energetické účinnosti v ČR včetně zvyšování energetické účinnosti budov veřejných subjektů.

MŽP je ústředním orgánem státní správy, koordinuje ve věcech životního prostředí postup všech ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy ČR. MŽP je řídicím orgánem OPŽP a správcem programu NZÚ. Administrací obou programů je pověřen SFŽP.

Zvyšování energetické účinnosti, mj. i snižování konečné spotřeby energie u veřejných budov, patří mezi cíle EU. Strategie *Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* představovala od roku 2010 hlavní hospodářskou reformní agendu Evropské unie. Jedním z pěti hlavních cílů je „*snížení emisí skleníkových plynů o 20 % oproti úrovní roku 1990, zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě energie na 20 % a posun ke zvýšení energetické účinnosti o 20 %*“.

Společný rámec opatření na podporu energetické účinnosti v EU s cílem uspořit 20 % spotřeby primární energie v EU do roku 2020 zavedla směrnice 2012/27/EU, která vstoupila v platnost 4. 12. 2012. Členské státy měly mj. přijmout dlouhodobou strategii za účelem uvolnění investic do renovace vnitrostátního fondu obytných a komerčních budov, a to jak veřejných, tak soukromých. Na základě principu *stát má jít příkladem* uvedeného v čl. 5 EED je uložena členským státům povinnost každoročně renovovat 3 % celkové podlahové plochy vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví a užívání ústředních institucí s energeticky vztažnou plochou nad 250 m². ČR se rozhodla pro *variantu alternativního přístupu*, která umožňuje kombinovat různé způsoby snižování spotřeby energie v budovách ústředních institucí.¹⁵

---

¹² Ustanovení § 3 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií.

¹³ Usnesení vlády České republiky ze dne 18. května 2015 č. 362, o *Státní energetické koncepci České republiky*.

¹⁴ V kontrolovaném období platily 4. a 5. verze NAPEE.

¹⁵ Členské státy, které si zvolily alternativní přístup, musí do roku 2020 docílit úspor v objemu, který se rovná alespoň objemu dosaženému splněním 3% podílu renovace podle „standardního“ přístupu, je tedy možné do cílové hodnoty pro daný rok započítat nadbytek úspor vzniklých v předchozích letech.

Pro potřeby plnění čl. 5 EED byl vytvořen seznam budov,¹⁶ které neplní požadavky na energetickou náročnost budov a na které se vztahuje požadavek na snížení konečné spotřeby energie. Na základě zamítnutí výjimky pro budovy Věžeňské služby České republiky ze strany Evropské komise došlo k aktualizaci Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti (dále také „Plán rekonstrukce objektů v působnosti čl. 5 EED“).¹⁷

Členské státy každoročně do 30. dubna podávají Evropské komisi (dále též „EK“) zprávu o pokroku dosaženém při plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti. Zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (dále také „Zpráva o pokroku“) poskytuje informace o plnění vnitrostátních cílů pro rok 2020.

Podporovat úspory energie v budovách patří dále mezi cíle Strategického rámce Česká republika 2030¹⁸, který do podmínek České republiky převádí tzv. cíle udržitelného rozvoje (SDGs),¹⁹ které přijala Organizace spojených národů v roce 2015 a kterých má být dosaženo do roku 2030. Jedním ze 17 cílů udržitelného rozvoje je i dostupná a čistá energie (cíl 7).²⁰

Podpora určená na energetické úspory

Peněžní prostředky určené na podporu energetických úspor u veřejných budov v ČR jsou poskytovány z OPŽP (PO 5) a NZÚ (podprogram NZÚ – Budovy veřejného sektoru).

OPŽP

OPŽP se zaměřuje jen na intervence v oblasti veřejných budov, nemohou být podporována opatření realizovaná v bytových a rodinných domech.

PO 5 OPŽP je financována z *Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj*. Národní spolufinancování je stanoveno ve výši 15 %. Na konci roku 2019 činila alokace pro PO 5 jednu pětinu celkové alokace OPŽP, resp. 0,55 mld. €, tj. cca 14,84 mld. Kč.

PO 5 – *Energetické úspory* se člení na tři specifické cíle:

- snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie (dále též „SC 5.1“);
- dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov (dále též „SC 5.2“);

---

¹⁶ Usnesení vlády České republiky ze dne 16. března 2015 č. 185, k plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti pro rok 2015 s výhledem do roku 2020, a usnesení vlády České republiky ze dne 14. prosince 2015 č. 1035, k Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, pro rok 2016 s výhledem do roku 2020.

¹⁷ Usnesení vlády České republiky ze dne 5. června 2017 č. 430, k aktualizaci Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti.

¹⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 17. října 2018 č. 669, o Implementačním plánu Strategického rámce Česká republika 2030.

¹⁹ Sustainable Development Goals.

²⁰ Goal 7 – Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all.

- snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí (dále také „SC 5.3“).²¹

NZÚ

Program NZÚ je financován ze státního rozpočtu, nicméně zdrojem těchto prostředků je podíl z výnosů dražeb emisních povolenek EUA²² a EUAA²³ v rámci EU ETS²⁴ v období 2013–2020 určený dle zákona č. 383/2012 Sb.

Hlavním cílem programu NZÚ²⁵ schváleného vládou ČR v roce 2013 je zvýšení energetické účinnosti budov (snížení energetické náročnosti včetně výměny nevyhovujících zdrojů na vytápění a podpory využívání obnovitelných zdrojů energie).²⁶ Program je koncipován jako jedno z hlavních alternativních politických opatření České republiky k naplňování cílů v oblasti úspor energie na straně konečné spotřeby dle EED. Podprogram NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* byl schválen vládou ČR v listopadu 2016 a má mj. za cíl přispět ke splnění povinnosti dle čl. 5 EED.

Původní alokace programu NZÚ činila 27 mld. Kč, z toho podíl na podprogram NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* činil 30 %, avšak dále byl snížen o náklady státu na administraci. Podíl tedy činil 7,75 mld. Kč. Od července 2019 činí alokace programu 23 mld. Kč, z toho podíl na podprogram NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* činí 24 %, tedy 5,51 mld. Kč.²⁷

Vztah mezi PO 5 OPŽP a podprogramem NZÚ – Budovy veřejného sektoru

O podporu z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* může žádat jen užší okruh příjemců formou tzv. posílení vlastních zdrojů za podmínky podání projektu v rámci SC 5.1 a SC 5.3 PO 5 OPŽP. Projekty schválené v rámci podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* jsou vždy realizovány dle pravidel OPŽP.

O podporu z prostředků podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* mohou žádat ústřední instituce na energeticky úsporná opatření ve veřejných budovách uvedených v *Plánu rekonstrukce objektů v působnosti čl. 5 EED* a dále všechny ostatní organizační složky státu, státní příspěvkové organizace a veřejné výzkumné instituce *mimo působnost čl. 5 EED*.²⁸

---

²¹ SC 5.3 byl do programového dokumentu OPŽP nově zařazen v prosinci 2018. Tento nový specifický cíl přímo souvisí s naplňováním závazku ČR dle čl. 5 EED. Do této doby byly projekty ústředních institucí financovány v rámci SC 5.1.

²² EUA – European Union Allowance, emisní povolenka pro stacionární zdroje znečištění.

²³ EUAA – European Union Aviation Allowance, emisní povolenka pro letecký provoz.

²⁴ EU ETS – European Union Emission Trading Scheme; systém emisního obchodování, kterého se ČR jako člen EU účastní.

²⁵ Podprogramy programu NZÚ v kontrolovaném období byly: Nová zelená úsporám – Rodinné domy, Nová zelená úsporám – Bytové domy, Nová zelená úsporám – Budovy veřejného sektoru, Nová zelená úsporám – Náklady státu na administraci.

²⁶ Usnesení vlády České republiky ze dne 6. listopadu 2013 č. 848, k Dokumentaci programu Nová zelená úsporám identifikační číslo programu 115 280.

²⁷ Alokační programu NZÚ je závislá na výnosu ČR z dražeb emisních povolenek. Cena jedné emisní povolenky se v letech 2017 až 2020 zvyšovala, viz část IV. bod 3 tohoto kontrolního závěru.

²⁸ Usnesení vlády České republiky ze dne 2. listopadu 2016 č. 955, ke 2. změně Dokumentace programu Nová zelená úsporám identifikační číslo 115 280, a usnesení vlády České republiky ze dne 30. července 2019 č. 554, ke 3. změně Dokumentace programu Nová zelená úsporám identifikační číslo 115 280.

III. Rozsah kontroly

Cílem kontrolní akce bylo prověřit, zda peněžní prostředky určené na podporu energetických úspor u veřejných budov byly vynakládány v souladu s právními předpisy a zda přispěly k naplňování cílů stanovených evropskými a národními předpisy. Kontrolovanými osobami byly Ministerstvo financí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí České republiky.

Kontrolní akce se zaměřila na plnění úloh řídicího orgánu (MŽP) a zprostředkujícího subjektu (SFŽP) při administraci, realizaci a vyhodnocování projektů OPŽP a NZÚ, naplňování závazků ČR vyplývajících ze směrnice 2012/27/EU se zaměřením na oblast zvyšování energetických úspor u veřejných budov. Bylo prověřeno, zda peněžní prostředky poskytované z OPŽP a NZÚ na podporu energetických úspor ve veřejných budovách byly vynakládány účelně, hospodárně a v souladu s právními předpisy.

Na systémové úrovni kontrola prověřila mj. poskytování peněžních prostředků na konkrétní projekty z úrovně poskytovatelů podpory. Ke kontrole bylo vybráno 14 projektů, které byly zaměřeny na snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách a byly financovány ze specifického cíle 5.1 prioritní osy 5 OPŽP, z toho jeden projekt byl spolufinancován z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*.

Kontrolovaný objem peněžních prostředků kontrolního vzorku činil 63,7 mil. Kč (z toho 61,1 mil. Kč bylo vynaloženo z prostředků EU a 2,6 mil. Kč ze státního rozpočtu). Kontrola se dále zaměřila na zajišťování zdrojů financování opatření k naplňování povinností dle čl. 5 EED, na plnění povinností dle zákona č. 218/2000 Sb.²⁹, na plnění povinností MPO plynoucích ze zákona č. 406/2000 Sb. (mj. přípravu a tvorbu plánů rekonstrukce objektů), na projekt MPO na snížení energetické náročnosti administrativních budov MPO (kontrolovaný objem peněžních prostředků ze státního rozpočtu ve výši 2,3 mil. Kč) a na prověření systému financování programu NZÚ.

Kontrolovaným obdobím byly roky 2017 až 2019.

Právní předpisy jsou v tomto kontrolním závěru aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

IV. Podrobné skutečnosti zjištěné kontrolou

1. Peněžní prostředky vynakládané z OPŽP a z programu NZÚ na snížení konečné spotřeby energií ve veřejných budovách přispěly k naplňování cílů stanovených do roku 2020 evropskými a národními předpisy v malém rozsahu

Podpora v oblasti zvyšování energetických úspor u veřejných budov je poskytována z OPŽP v rámci prioritní osy 5 – *Energetické úspory* a z programu *Nová zelená úsporám*, resp. jeho podprogramu *Budovy veřejného sektoru*. Peněžní prostředky vynaložené z těchto programů v období od 1. 1. 2016 do 30. 6. 2020 jsou uvedeny v následující tabulce č. 1.

---

²⁹ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Tabulka č. 1: Peněžní prostředky vynaložené na energetické úspory veřejných budov (v Kč)

Program	2016	2017	2018	2019	2020	Celkový součet
PO 5 OPŽP	982 361	337 052 992	1 057 533 223	1 327 840 790	248 409 464	2 971 818 830
SC 5.1	982 361	337 052 992	1 034 468 595	1 252 218 559	232 953 937	2 857 676 445
SC 5.2	x	x	23 064 628	75 622 231	15 455 526	114 142 384
NZÚ – Budovy veřejného sektoru*	x	24 001 487	138 933 411	236 937 731	133 799 425	533 672 054
Celkový součet	982 361	361 054 479	1 196 466 634	1 564 778 521	382 208 889	3 505 490 884

Zdroj: MŽP, SFŽP, MS2014+.

* K prvnímu proplacení prostředků z podprogramu NZÚ – Budovy veřejného sektoru došlo 30. 10. 2017.

Vysvětlivka: V rámci SC 5.3 nebyly ke dni 30. 6. 2020 proplaceny žádné peněžní prostředky.

1.1 Peněžní prostředky poskytované z PO 5 OPŽP

V programovém období 2014 až 2020 činila ke dni 30. 6. 2020 celková alokace PO 5 OPŽP 14,8 mld. Kč. Dle evidence registrovaných žádostí vykazoval SC 5.1 ke dni 30. 6. 2020 téměř 100% zájem o alokované prostředky (12,2 mld. Kč) a v rámci SC 5.2 zájem významně převyšil disponibilní prostředky (0,54 mld. Kč). Naproti tomu o peněžní prostředky SC 5.3 alokované výhradně na snížení konečné spotřeby energie v budovách ve vlastnictví ČR a v užívání ústředních institucí projevily od roku 2018 tyto instituce jen malý zájem (ten odpovídal 18,5 % disponibilních prostředků ve výši 2,1 mld. Kč).

V rámci SC 5.1, ve kterém je alokován nejvyšší podíl alokace PO 5 OPŽP, bylo ke dni 30. 6. 2020 evidováno celkem 1 747 projektů s vydaným právním aktem o poskytnutí podpory v celkové výši 5,2 mld. Kč. I když zájem žadatelů dle evidence registrovaných žádostí pokrývá téměř 100 % alokované částky, v právních aktech o poskytnutí podpory bylo smluvně zajištěno pouze 42,5 % disponibilních prostředků.

V rámci SC 5.2 byl ke dni 30. 6. 2020 vydán právní akt k 20 projektům, čímž současně došlo k vyčerpání alokovaných prostředků pro tento SC, a v rámci SC 5.3 nebyl ke stejnému dni vydán žádný právní akt o poskytnutí podpory. Informace o průběhu čerpání peněžních prostředků v rámci PO 5 OPŽP jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Tabulka č. 2: Souhrnné údaje o čerpání v PO 5 OPŽP ke dni 30. 6. 2020

Specifický cíl	Příspěvek EU								
	Celková alokace	Peněžní prostředky v zaregistrovaných žádostech o podporu			Peněžní prostředky v právních aktech o poskytnutí/převodu podpory			Peněžní prostředky v proplacených žádostech o platbu	
		mil. Kč	mil. Kč	% k celkové alokaci	počet projektů	mil. Kč	% k celkové alokaci	počet projektů	mil. Kč
5.1	12 173	12 139	99,7	3 073	5 175	42,5	1 747	2 858	23,5
5.2	540	1 218	225,5	41	544	100,7	20	114	21,1
5.3	2 127	393	18,5	32					
Celkem PO 5	14 840	13 750	92,7	3 146	5 719	38,5	1 767	2 972	20,0

Zdroj: MŽP, SFŽP, MS2014+.

V případě SC 5.1, ve kterém je alokován nejvyšší podíl alokace PO 5 OPŽP, bylo smluvně zajištěno pouze 42,5 % disponibilních prostředků.

V rámci SC 5.3, který přímo souvisí s naplňováním čl. 5 EED, projevili žadatelé zájem pouze o 18,5 % disponibilních prostředků.

1.2 Peněžní prostředky poskytované z podprogramu NZÚ – Budovy veřejného sektoru

Podprogram NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* byl schválen vládou ČR v listopadu 2016,³⁰ prováděcí dokumentací³¹ vydalo MŽP v dubnu a v květnu 2017. První prostředky určené na snížení energetické náročnosti u veřejných budov byly z programu *Nová zelená úsporám* poskytnuty až na konci října 2017, tj. čtyři roky po spuštění programu NZÚ a téměř 5 let po vydání směrnice 2012/27/EU, která stanovila cíle v oblasti energetické účinnosti do roku 2020.

Z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* byly převedeny ke dni 30. 6. 2020 prostřednictvím kapitoly státního rozpočtu MŽP (správce programu NZÚ) peněžní prostředky v celkové výši 534 mil. Kč (z toho 400 mil. Kč v kontrolovaném období 2017 až 2019) na realizaci projektů zaměřených na úspory energie u veřejných budov, viz tabulka č. 1.

Přehled rozpočtových opatření MF, jimiž byly převedeny z programu NZÚ (kapitola státního rozpočtu 315 – MŽP) peněžní prostředky v kontrolovaném období 2017 až 2019 do jiných kapitol státního rozpočtu, je uveden v příloze č. 2 tohoto kontrolního závěru. V kontrolovaném období 2017 až 2019 však byly skutečně proinvestovány peněžní prostředky pouze ve výši 235 mil. Kč, což představuje 59 % z převedených prostředků. Rozdíl mezi prostředky převedenými z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* a hodnotou realizovaných investic tvoří nespotřebované výdaje jednotlivých kapitol státního rozpočtu, tzv. nároky z nespotřebovaných výdajů.

V kontrolovaném období 2017 až 2019 byly skutečně proinvestovány z programu NZÚ peněžní prostředky ve výši 235 mil. Kč na projekty v sektoru veřejných budov, což odpovídá čtyřem procentům prostředků, které by měly být z programu NZÚ vynaloženy na úspory energií u veřejných budov.³²

1.3 Přínosy OPŽP a podprogramu NZÚ – Budovy veřejného sektoru

Klíčovým indikátorem v oblasti úspor energie u veřejných budov je „*snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách*“. Dle platné verze programového dokumentu OPŽP (verze 7) má být dosaženo celkového snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách ve výši 1 592 754 GJ/rok.

Sledování přínosů je nastaveno tak, že příjemce dotace je povinen po ukončení realizace projektu v době udržitelnosti projektu a do termínu stanoveného v právním aktu o poskytnutí dotace předložit energetické posouzení dokládající dosažené úspory oproti stavu před realizací projektu. Indikátor 32701 se netýká SC 5.2, který je zaměřen na podporu výstavby

³⁰ Usnesením vlády České republiky ze dne 2. listopadu 2016 č. 955, *ke 2. změně Dokumentace programu Nová zelená úsporám identifikační číslo 115 280*.

³¹ Směrnice MŽP č. 7/2017, o poskytování finančních prostředků z podprogramu Nová zelená úsporám – Budovy veřejného sektoru formou posílení vlastních zdrojů žadatele u schválených žádostí o podporu z Operačního programu Životního prostředí (první verze duben 2017), a *Metodický pokyn samostatného oddělení programu Nová zelená úsporám Ministerstva životního prostředí pro administraci žádostí o podporu v rámci podprogramu Nová zelená úsporám – Budovy veřejného sektoru formou posílení vlastních zdrojů žadatele u schválených žádostí v rámci výzev specifického cíle 5.1 a 5.3 Operačního programu Životního prostředí* (první verze květen 2017).

³² Usnesením vlády České republiky ze dne 30. března 2015 č. 229, *o změně Dokumentace programu Nová zelená úsporám*, byl program NZÚ prodloužen do 31. 8. 2024. Současná alokace peněžních prostředků určených na budovy veřejného sektoru dle platné dokumentace programu NZÚ činí 5,5 mld. Kč. Objem disponibilních prostředků NZÚ je závislý na výnosu ČR z dražeb emisních povolenek.

nových veřejných budov. V rámci SC 5.3 nebyl ke dni 30. 6. 2020 žádný projekt v realizaci. Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách bylo možné v období realizace kontroly vyhodnocovat zatím jen u projektů realizovaných v rámci SC 5.1, viz tabulka č. 3.

Tabulka č. 3: Průběžně vykázané přínosy projektů SC 5.1 a SC 5.3 PO 5 OPŽP

Specifický cíl	Fáze/stav projektu	Počet projektů	Celkové způsobilé výdaje (Kč)	Snížení konečné spotřeby energie (GJ/rok)	
				Cílová hodnota	Dosažená hodnota
5.1	Negativní stav	648	5 176 398 328	290 100	2 303
	Projekty před vydáním PA	658	8 527 250 886	423 834	0
	Projekty v realizaci	1 747	11 951 053 517	787 936	305 580
5.3	Negativní stav	1	15 666 692	1 042	0
	Projekty před vydáním PA	31	785 926 021	44 077	0
	Projekty v realizaci	0	0	0	0
Evidované projekty celkem		3 085	26 456 295 444	1 546 989	307 883
z toho aktivní projekty		2 436	21 264 230 424	1 255 847	305 580

Zdroj: SFŽP, MS2014+.

Pozn.: Dle předložených podkladů SFŽP bylo ke dni 30. 6. 2020 evidováno v rámci PO 5 OPŽP celkem 3 146 projektů. Cílová hodnota indikátoru „snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách“ byla evidována u 3 085 projektů, z toho 2 436 projektů bylo aktivních, tj. byly ve fázi před vydáním právního aktu, v realizaci nebo byly fyzicky, případně i finančně ukončeny.

Dle údajů evidovaných v MS2014+ u aktivních projektů ke dni 30. 6. 2020 činila dosažená hodnota snížení konečné spotřeby energie 305 580 GJ/rok, tj. zatím cca 20 % z předpokládaného cílového snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách.

Kontrolou evidence projektových indikátorů v MS2014+ bylo zjištěno, že dosažená hodnota indikátoru „snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách“ ve výši 172 039 GJ/rok byla vykázána také u projektů, které se nacházely ve stavu realizace, nebyly fyzicky ukončeny a dle nastaveného systému sledování přínosů nemohly ještě vykazovat dosažené úspory energií. Současně byla dosažená hodnota u indikátoru 32701 Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách ve výši 2 303 GJ/rok vykázána i u projektu, který byl evidován s negativním stavem, tj. nebyl úspěšně dokončen.

Dle evidence MŽP bylo ke dni 30. 6. 2020 podpořeno 198 projektů OPŽP také z podprogramu NZÚ – Budovy veřejného sektoru formou tzv. „posílení vlastních zdrojů“, z toho je 34 projektů realizováno na objektech ve vlastnictví ČR a užívání ústředních institucí. Žádný z těchto podpořených projektů nebyl ještě ukončen, viz tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Přínosy aktivních projektů ústředních institucí s využitím podpory z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*

	Fáze/stav projektu	Počet projektů	Celkové způsobilé výdaje (Kč)	Cílová hodnota (GJ/rok)	Dosažená hodnota (GJ/rok)
Ústřední instituce	Negativní stav	1	48 752 015	1 073	0
	Projekty před vydáním PA	21	930 686 115	59 737	0
	Projekty v realizaci	13	215 807 964	40 715	0
Ostatní instituce	Negativní stav	3	11 037 554	1 457	0
	Projekty před vydáním PA	62	1 619 600 896	111 190	0
	Projekty v realizaci	102	993 523 853	88 238	32 763
Evidované projekty celkem		202	3 819 408 397	302 410	32 763
z toho aktivní projekty		198	3 759 618 828	299 880	32 763
z toho aktivní projekty ústředních institucí		34	1 146 494 079	100 452	0

Zdroj: SFŽP, MS2014+.

Minimálně do poloviny roku 2020 nepřispěly projekty realizované v rámci PO 5 OPŽP a NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* k plnění čl. 5 EED. Podíl podpořených projektů ústředních institucí (13 projektů) na celkovém počtu podpořených projektů zaměřených na snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách (1 747 projektů) činil pouze 0,7 %.

Kontrolou byla prověřována předpokládaná nákladovost snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách. Nákladovost v průběhu poskytování podpory ovlivňují ceny stavebních prací a dodávek, ale také změny v nastavení podpory, tj. např. změny podporovaných aktivit a způsobilých výdajů. V tabulce č. 5 je uvedena průměrná nákladovost, resp. výše průměrné podpory (příspěvek EU) na jednotku úspory energie v konečné spotřebě, vypočtená z aktivních projektů ke dni 30. 6. 2020 s vykázanou dosaženou hodnotou úspor energií v MS2014+ (848 projektů).

Tabulka č. 5: Průměrná výše podpory (příspěvek EU) na jednotku úspory energie

	Počet projektů	Úspora (v GJ/rok)	Příspěvek EU (v Kč)	Nákladovost (v Kč/GJ/rok)
Projekty s vykázanou hodnotou indikátoru 32701	848	305 580	2 100 049 844	6 872

Zdroj: SFŽP, MS2014+.

Na základě dat evidovaných v MS2014+ byly kontrolou zjišťovány a přepočteny hodnoty předpokládaných celkových zdrojů, celkových způsobilých výdajů, příspěvku EU a příspěvku podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* na jednotku předpokládaných úspor energií dosažených realizací projektů ve veřejných budovách (1 GJ/rok) ve struktuře dle jednotlivých vyhlášených výzev, viz příloha č. 3 tohoto kontrolního závěru. Průměrná výše podpory (příspěvek EU) na jednotku úspory energie se dle jednotlivých výzev pohybovala v rozmezí od 5 066 Kč/GJ/rok do 11 784 Kč/GJ/rok. Průměrná výše podpory (příspěvek EU) na jednotku úspory energie u projektů s již vykázanou dosaženou hodnotou snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách činila 6 872 Kč/GJ/rok.

Míra intenzity podpory se v rámci SC 5.1 a SC 5.3 odvíjela od výše procentuální úspory celkové energie realizací daného podporovaného opatření a pohybovala se v rozmezí od 35 % do 50 % způsobilých výdajů projektu. Žadatelé také mohli získat v závislosti na způsobu realizace projektu dvě dílčí bonifikace ve výši 5 % z celkových způsobilých výdajů projektu. V případě

využití posílení vlastních zdrojů u projektů OSS, SPO a VVI se intenzita podpory zvyšuje až o 45 % z celkových způsobilých výdajů (z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*).

Minimálně do poloviny roku 2020 nepřispěly projekty realizované v rámci PO 5 OPŽP a podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* k plnění čl. 5 EED. Podíl podpořených projektů ústředních institucí na celkovém počtu podpořených projektů činí pouze 0,7 %.

2. Existuje riziko, že ČR nedosáhla k 31. 12. 2020 požadovaných úspor energií v budovách ústředních institucí

EU stanovila k roku 2020 cíle v oblasti energetické účinnosti, mj. cíl pro budovy ústředních institucí, resp. jejich příkladnou úlohu. Pro ČR je stanoven cíl dosažení úspor energie ve výši 98,7 TJ/rok.

Plnění závazků vyplývajících z čl. 5 EED každoročně zveřejňuje MPO ve zprávách o pokroku³³. Dle poslední 8. zprávy o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti ČR ke dni 31. 12. 2019 dosáhla snížení konečné spotřeby energie v budovách ústředních institucí ve výši 70,1 TJ/rok a pro rok 2020 tato zpráva uvádí, že za období 2014 až 2020 vznikne deficit 1,3 TJ/rok v plnění závazku ročních úspor energie, a to i navzdory plánu na rok 2020, kdy má 11 ústředních institucí naplánováno 79 projektů, které by měly přinést úspory ve výši 27,3 TJ/rok.

Plnění závazků za ČR je vyhodnocováno na základě dat vkládaných do *Systému monitoringu spotřeby energie*, který vede MPO dle zákona č. 406/2000 Sb.⁷ Za správnost a aktuálnost dat jsou však odpovědní ústřední instituce. Kontrolou bylo zjištěno, že pro rok 2020 byly do *Systému monitoringu spotřeby energie* vloženy následující údaje:

Tabulka č. 6: Projekty plánované na rok 2020 dle *Systému monitoringu spotřeby energie*

Fáze	Počet projektů	Roční úspora (MWh)	Roční úspora – přepočít (GJ/rok)
Idea	22	263	947
Plán	53	2 209	7 952
Projekt	11	3 804	13 694
Realizace	10	1 405	5 058
Po dokončení realizace	4	160	576
Celkem	100	7 841	28 227

Zdroj: MPO – *Systém monitoringu spotřeby energie*.

Pozn.: Z celkového počtu 100 projektů byla ke dni 21. 7. 2020 pouze u 15 projektů uvedena u atributu „aktuálnost projektu“ hodnota „ANO“ (předpokládaná roční úspora 5 674 GJ/rok).

Dle přílohy č. 7 vyhlášky č. 118/2013 Sb.³⁴ má *Systém monitoringu spotřeby energie* obsahovat zvlášť údaje o předpokládané průměrné roční úspoře a údaje o dosažené průměrné roční úspoře. Kontrolou dat bylo zjištěno, že údaje o úspoře energie jsou vykazovány pod jedním atributem „roční úspora v MWh“ a dále je vykazován atribut „fáze projektu“³⁵. Za dosažené úspory dle takto nastaveného systému monitoringu lze považovat jen hodnoty úspor energií

³³ Kontrolovaného období se týká 5. až 8. zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

³⁴ Vyhláška č. 118/2013 Sb., o energetických specialitech.

³⁵ V *Systému monitoringu spotřeby energie* je rozlišováno pět fází projektu: „idea“, „plán“, „projekt“, „realizace“ a „po dokončení realizace“.

vykázané u projektů ve fázi „po dokončení realizace“. Vzhledem k nastavené struktuře *Systému monitoringu spotřeby energie* Ministerstvem průmyslu a obchodu a stanovení odpovědnosti za vkládání dat jednotlivým ústředním institucím existuje riziko nekompletních nebo nepřesně uváděných údajů.

U projektů s plánovaným termínem realizace v roce 2020 byla ke dni 21. 7. 2020 v *Systému monitoringu spotřeby energie* evidována předpokládaná roční úspora ve výši 28 227 GJ/rok, z toho pro projekty ve fázi realizace a ve fázi po dokončení realizace ve výši 5 634 GJ/rok.

Tabulka č. 7: Vývoj plnění závazku dle čl. 5 EED v letech 2014–2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Závazek ročních úspor energie (v TJ)	5,3	5,3	5,3	20,7	20,7	20,7
	Realizované					
Roční úspory energie (v TJ)	4,1	12,3	7,8	25,2	8,5	12,1

Zdroj: 8. zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

Pozn.: Podle údajů z 8. zprávy o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti lze očekávat, že za období let 2014 až 2020 vznikne deficit 1,3 TJ v plnění závazku ročních úspor energie.

Do ročního podílu energetických úspor je podle čl. 5 EED možno započítat nadbytek v jakémkoliv ze tří předchozích nebo následujících let. Díky tomuto pravidlu bylo možné naplnit závazek ročních úspor energie mezi lety 2014 až 2018, přestože v letech 2014 a 2018 nebylo dosaženo požadovaných úspor energie pro daný rok.

V roce 2019 mělo 37 ústředních institucí ve svém vlastnictví ČR a užívání dohromady 774 budov s energeticky vztažnou plochou³⁶ větší než 250 m² o celkové energeticky vztažné ploše 2 405 273 m². Z těchto budov nesplnilo k roku 2019 požadavky na energetickou náročnost budov 585 budov s celkově nevyhovující energeticky vztažnou plochou o velikosti 1 600 494 m².

Tabulka č. 8: Stav fondu budov ústředních institucí za rok 2019

Počet ústředních institucí	Počet objektů ve vlastnictví ČR a užívání ústředních institucí	Počet vyhovujících objektů	Energeticky vztažná plocha vyhovujících objektů (v m ²)	Počet nevyhovujících objektů	Energeticky vztažná plocha nevyhovujících objektů (v m ²)	Roční závazek vyplývající z nevyhovující energeticky vztažné plochy (v TJ)
37	774	189	804 779	585	1 600 494	13,33

Zdroj: 8. zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti.

V ČR byly do 31. 12. 2019 realizovány projekty na úspory energie ve vztahu k závazku dle čl. 5 EED ve výši 70,1 TJ, což představuje plnění závazného cíle do roku 2020 na 71 %. K naplnění cíle by tak muselo být v roce 2020 dosaženo další úspory energie v budovách ústředních institucí minimálně ve výši 28,6 TJ/rok. Zvýšení úspor energie u těchto budov dle údajů MPO pro rok 2020 činí 5,7 TJ/rok.

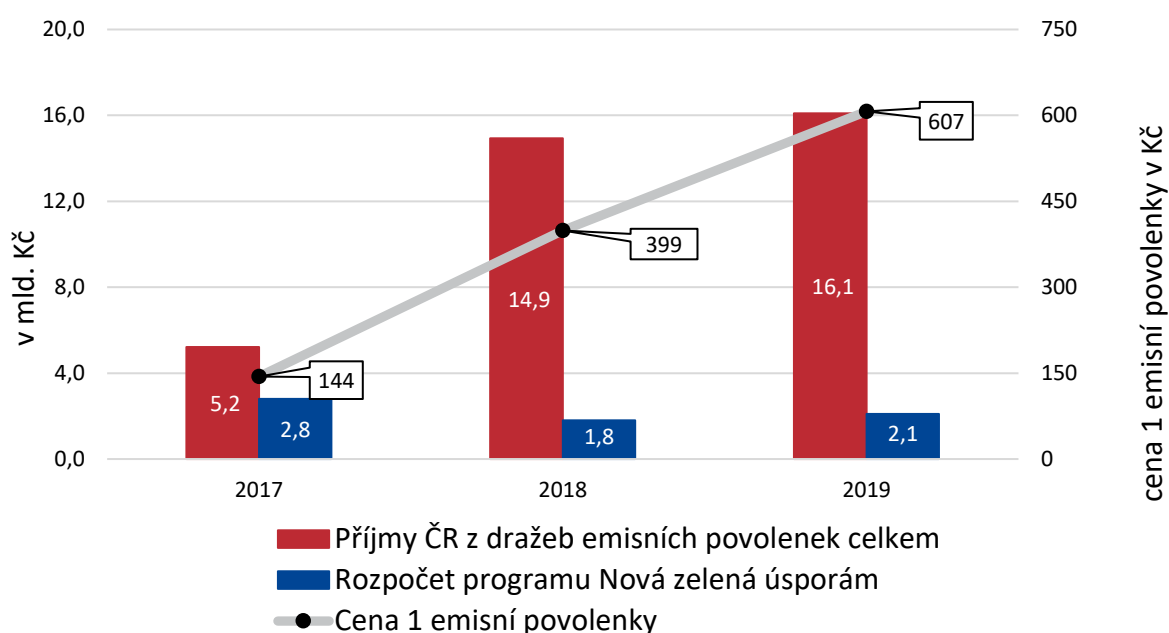
³⁶ Energeticky vztažná plocha je definována v ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 406/2000 Sb.

3. Prostřednictvím programu NZÚ nebyly realizovány výdaje ve výši odpovídající zákonem stanovené části výnosů z dražeb emisních povolenek

Výnosy z dražeb emisních povolenek, které jsou jediným zdrojem financování programu NZÚ, jsou dle zákona č. 383/2012 Sb.³⁷ příjmem státního rozpočtu a jsou účelově vázány³⁸ mj. na opatření, jejichž cílem je zvyšování energetické účinnosti a snižování energetické náročnosti budov. Výnos z dražeb emisních povolenek byl dle zákona účelově vázán nejvýše do částky 12 mld. Kč (od 1. 1. 2021 do částky 8 mld. Kč)³⁹ ročně a výdaje odpovídající účelově vázanému výnosu z dražeb emisních povolenek mají být dle zákona z 50 % realizovány prostřednictvím kapitoly MPO a z 50 % prostřednictvím SFŽP.

Cena emisních povolenek mezi lety 2017 až 2019 vzrostla o 463,45 Kč/t CO₂, což představuje zvýšení ceny o 322 %.

Graf č. 1: Příjmy z dražeb emisních povolenek a podíl programu NZÚ

Zdroj: MF, MŽP, Energetický regulační úřad; vlastní zpracování NKÚ.

Vysvětlivka: U údajů programu NZÚ se jedná o upravený rozpočet, tj. schválený rozpočet po změnách.

Pozn.: Průměrná cena jedné emisní povolenky za rok 2020 vzrostla na 654,12 Kč/t CO₂.

³⁷ Ustanovení § 7 zákona č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

³⁸ Výnos z dražeb emisních povolenek, není-li stanoveno jinak, je účelově vázán na dodatečné financování činností vedoucích ke snižování emisí skleníkových plynů, na podporu inovací v průmyslu, na opatření, jejichž cílem je zvýšit energetickou účinnost včetně výstavby a rekonstrukce soustav zásobování tepelnou energií, snižování energetické náročnosti budov a zvyšování účinnosti užití energie v průmyslu a energetice, na podporu vědy a výzkumu v oblasti efektivního nakládání se zdroji, na podporu úspor energie na straně spotřebitelů, na adaptační opatření, na plnění mezinárodních závazků České republiky a rozvojovou pomoc v oblasti ochrany klimatu, na náklady spojené s fungováním a správou Evropského systému obchodování a správou rejstříku a na podporu výzkumu, vývoje, výroby a zavádění vhodných technologií a akcí vědecko-technického rozvoje v oblasti snižování emisí skleníkových plynů z dopravy, zejména z civilního letectví.

³⁹ Zákon č. 1/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V kontrolovaném období činil výnos ČR z dražeb emisních povolenek více než 36 mld. Kč.

Tabulka č. 9: Přehled výnosů ČR z dražeb emisních povolenek (v mil. Kč)

Období	Celkové výnosy z dražeb emisních povolenek Výnosy z dražeb emisních povolenek (dle rozpočtové položky 3114*)	Předpoklad plnění dle ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. 383/2012 Sb.	
		SFŽP, resp. MŽP 50 % do výše 12 mld. Kč	MPO 50 % do výše 12 mld. Kč
2017	5 220	2 610	2 610
2018	14 935	6 000	6 000
2019	16 098	6 000	6 000

Zdroj: MF, MŽP; ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. 383/2012 Sb.

* Rozpočtová položka 3114 – Příjmy z prodeje nehmotného dlouhodobého majetku. Patří sem mj. příjmy MŽP z prodeje emisních povolenek dle ustanovení § 7 odst. 5 věty první a § 17 zákona č. 383/2012 Sb.

Objem peněžních prostředků na program NZÚ stanovený limitem výdajů pro kapitolu státního rozpočtu 315 – MŽP činil v kontrolovaném období 7,4 mld. Kč. Rozpočet programu NZÚ je uveden v příloze č. 4 tohoto kontrolního závěru.

Tabulka č. 10: Limit výdajů programu NZÚ v rámci kapitoly státního rozpočtu 315 – MŽP (v Kč)

Období	Limit výdajů NZÚ v rámci kapitoly MŽP
2017	2 827 150 000
2018	2 203 392 116
2019	2 380 510 000
Celkem	7 411 052 116

Zdroj: MF, MŽP.

Pozn.: Jedná se o schválený rozpočet programu NZÚ.

Objem peněžních prostředků určených na realizaci programu NZÚ vyjádřený limitem výdajů v rámci kapitoly státního rozpočtu 315 – MŽP v letech 2018 a 2019 byl nižší než objem peněžních prostředků z dražeb emisních povolenek, který měl být dle zákona č. 383/2012 Sb. určen na realizaci výdajů prostřednictvím SFŽP. Současně stanovený limit výdajů na realizaci programu NZÚ nebyl ani vyčerpán.

Výše konečného rozpočtu programu NZÚ je ovlivněna výší nespotřebovaných výdajů od počátku realizace tohoto programu (rok 2013), tzv. nároky z nespotřebovaných výdajů (viz příloha č. 4 tohoto kontrolního závěru). Stav NNV tohoto programu vykazovaný k 1. 1. jednotlivých let postupně v kontrolovaném období narůstal. Od schválení programu NZÚ do 20. 10. 2020 dosáhla výše nespotřebovaných výdajů programu NZÚ celkem 6,4 mld. Kč. Postupné navyšování nároků z nespotřebovaných výdajů je rizikové mj. v tom, že v případě dodatečného realizování výdajů prostřednictvím programu NZÚ ve výši nespotřebovaných výdajů by muselo MF zajistit financování ze státního rozpočtu.

Kontrolou byl zjištěn nesoulad v právní úpravě realizace výdajů odpovídajících účelově vázanému výnosu z dražeb emisních povolenek. Příjmy z dražeb emisních povolenek jsou dle zákona příjmem státního rozpočtu, současně dle zákona měly být výdaje odpovídající výnosu z dražeb emisních povolenek realizovány mj. prostřednictvím SFŽP na zákonem stanovené účely. Rozpočet SFŽP však není dle zákona č. 218/2000 Sb. součástí státního rozpočtu. Příjmy SFŽP jsou definovány zákonem č. 388/1991 Sb.⁴⁰ Výdaje byly ve skutečnosti realizovány

⁴⁰ Ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky.

prostřednictvím MŽP (program NZÚ), které bylo do zákona doplněno s účinností od 1. 1. 2021⁴⁰.

Kontrolou bylo dále ověřováno, zda jsou úspory energií ve veřejných budovách podporovány z výdajů realizovaných MPO z výnosu dražeb emisních povolenek. Kontrolou bylo zjištěno, že v letech 2017 až 2019 byly tyto výnosy, které mají být přiděleny MPO, vynakládány přímo na provozní podporu obnovitelných zdrojů energií, která je poskytována taktéž z kapitoly MPO. V kontrolovaném období činil výnos z dražeb emisních povolenek připadající dle zákona č. 383/2012 Sb. Ministerstvu průmyslu a obchodu celkem 14,6 mld. Kč a provozní podpora obnovitelných zdrojů poskytnutá ve stejném období z kapitoly MPO činila celkem 75,5 mld. Kč.

ČR, resp. MŽP, každoročně informuje EK o využití výnosů z dražeb emisních povolenek,⁴¹ a to pomocí aplikace *Eionet*⁴². V příloze č. 5 tohoto kontrolního závěru je uveden přehled výnosů z dražeb emisních povolenek a jejich reporting za ČR.

Prostředky programu NZÚ rozpočtované v rámci kapitoly státního rozpočtu 315 – MŽP (tzv. limit výdajů) byly v letech 2018 a 2019 nižší než zákonem stanovená výše (50 % z výnosu dražeb emisních povolenek, avšak max. 6 mld. Kč).

NKÚ zjistil nesoulad v zákoně č. 383/2012 Sb. Zákon stanovuje, že výnosy z dražeb emisních povolenek jsou příjmem státního rozpočtu, a dále ukládá povinnost SFŽP realizovat výdaje odpovídající části těchto výnosů, i když SFŽP není součástí státního rozpočtu.

4. Délka procesu schvalování projektů překračuje stanovenou lhůtu

Kontrolou byla ověřena délka trvání procesu schvalování projektů na základě dat o evidovaných žádostech/projektech ke dni 30. 6. 2020.⁴³ Proces schvalování projektů je soubor činností, které jsou vykonávány v období od podání žádosti o podporu do vydání/podepsání právního aktu o poskytnutí/převodu podpory nebo do ukončení administrace žádosti o podporu. Cílem procesu je vybrat transparentně kvalitní projekty, které budou naplňovat věcné i finanční cíle OPŽP. Pro tento proces je stanovena tzv. „mezí lhůta trvání procesu“ na 7 měsíců.

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003, o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES.

⁴² Viz https://cdr.eionet.europa.eu/cz/eu/mmr/art17_auctioning.

⁴³ Prověřovaný soubor projektů zahrnoval pouze aktivní projekty (2 487 projektů) evidované ve SC 5.1, SC 5.2 a SC 5.3 PO 5 OPŽP. Soubor byl dále očištěn o projekty, které byly ke dni 30. 6. 2020 ve schvalovacím procesu s délkou trvání kratší než 7 měsíců (547 projektů). Konečný soubor prověřovaných dat tak obsahoval údaje o 1 940 projektech, z toho 1 767 projektů mělo vydaný právní akt (91 %).

Tabulka č. 11: Délka administrativního procesu schvalování projektů PO 5 OPŽP

Právní forma žadatele o dotaci	1–7 měsíců		8–12 měsíců		Déle než rok	
	Počet projektů	Podíl v %	Počet projektů	Podíl v %	Počet projektů	Podíl v %
OSS, SPO, VVI	1	0,05	12	0,62	192	9,90
Samosprávné územní celky a jejich podřízené organizace	1 118	57,63	491	25,31	73	3,76
Ostatní	30	1,55	22	1,13	1	0,05
Celkem	1 149	59,23	525	27,06	266	13,71

Zdroj: SFŽP, MS2014+.

Vysvětlivky: OSS – organizační složky státu; SPO – státní příspěvkové organizace; VVI – veřejné výzkumné instituce.

Pozn.: Měsíc, ve kterém byla žádost o podporu podána, není do délky administrace započítáván.

Nejsou zahrnuty projekty s negativním stavem a data jsou očištěna o projekty, které se ke dni 30. 6. 2020 nacházely ve schvalovacím procesu s délkou trvání kratší než 7 měsíců.

U více než 40 % projektů (791) v PO 5 OPŽP byla překročena sedmiměsíční lhůta pro administrativní proces schvalování žádostí o podporu. U 14 % projektů (266) trvala či trvá doba schvalování žádosti o podporu déle než jeden rok. V tabulce č. 12 je dále uveden přehled délky procesu schvalování žádostí o podporu spolufinancovaných z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*, včetně žádostí o podporu podaných ústředními institucemi.

Tabulka č. 12: Délka administrativního procesu schvalování projektů s využitím podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*

Právní forma žadatele o dotaci	1–7 měsíců		8–12 měsíců		Déle než rok	
	Počet projektů	Podíl v %	Počet projektů	Podíl v %	Počet projektů	Podíl v %
Organizační složka státu	0	0,00	4	2,06	149	76,80
<i>z toho ústřední instituce</i>	<i>0</i>		<i>0</i>		<i>31</i>	
Státní příspěvková organizace ze zákona	0	0,00	3	1,55	33	17,01
Státní příspěvková organizace ostatní	0	0,00	0	0,00	4	2,06
Veřejná výzkumná instituce	0	0,00	1	0,52	0	0,00
Celkem	0	0,00	8	4,13	186	95,87

Zdroj: SFŽP, MS2014+.

Pozn.: Měsíc, ve kterém byla žádost o podporu podána, není započítáván.

V případě žadatelů o podporu s využitím tzv. „posílení vlastních zdrojů“ z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru* byla vždy překročena mezní lhůta stanovená pro proces schvalování projektů (od podání žádosti do vydání právního aktu); téměř u všech případů (96 %) byl právní akt vydán za déle než jeden rok od prvního podání žádosti o podporu.

U projektů ústředních institucí je vždy překračována lhůta stanovená pro administrativní proces schvalování poskytnutí podpory. Délka administrace žádostí o podporu podaných těmito subjekty je vždy delší než 1 rok.

5. Kontrolou nebylo zjištěno neúčelné a neekonomické poskytování peněžních prostředků; v oblasti administrace projektů byly zjištěny procesní nedostatky nezakládající sankce za porušení povinností

Ke kontrole bylo vybráno 15 projektů, které byly zaměřeny na snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách a získaly podporu z OPŽP. Dva z těchto projektů jsou realizovány ústředními institucemi (MPO a MZe) a zahrnují také požadavek na posílení vlastních zdrojů z podprogramu NZÚ – *Budovy veřejného sektoru*. Projekt MPO byl ke dni 30. 6. 2020 ve fázi před vydáním právního aktu a projekt MZe byl ve fyzické i finanční realizaci (viz příloha č. 6 tohoto kontrolního závěru). Kontrolou administrativního procesu poskytování podpory byly na vybraném vzorku projektů zjištěny níže uvedené nedostatky nezakládající sankce za porušení povinností.

Energetické posouzení je předkládáno žadatelem o podporu a má doložit spotřebu energií za poslední 3 roky. Kontrolou doložených energetických posouzení bylo zjištěno, že u sedmi projektů nebyla ze strany příjemců podpory doložena energetická posouzení v souladu s požadavky na jejich zpracování dle metodiky OPŽP, resp. výchozí stav energetické náročnosti předmětných budov nebyl zpracován z údajů o spotřebě energií za poslední tři roky, ale vycházel z údajů starších.⁴⁴

Rozhodnutí o poskytnutí dotace, rozhodnutí o změně podmínek poskytnutí dotace a závěrečné vyhodnocení akce vyhotovuje poskytovatel dotace (MŽP) na základě podkladů zprostředkujícího subjektu (SFŽP). Ve čtyřech případech MŽP ve spolupráci se SFŽP vydalo změnová rozhodnutí o poskytnutí dotace až v době, kdy již uplynuly původní termíny pro předložení dokumentace příjemcem k závěrečnému vyhodnocení, ačkoliv příjemci dotací dodali příslušné dokumenty kompletní a ve stanovených termínech.

Dále bylo v šesti případech zjištěno, že MŽP ve spolupráci se SFŽP nevydalo závěrečné vyhodnocení akce, čímž nepostupovalo v souladu s ustanovením § 6 odst. 2 vyhlášky č. 560/2006 Sb. Předmětné projekty byly ukončeny a započalo u nich pětileté monitorované období udržitelnosti projektu.

U ukončených 13 projektů kontrolního vzorku bylo prověřováno, zda projekty přinášejí efekty (plnění cílových hodnot indikátorů), které se od nich očekávaly. Přijatelná míra naplnění hodnot indikátoru „*snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách*“ byla dle pravidel OPŽP stanovena právními akty o poskytnutí podpory v rozmezí minimálně 80 % až 100 % z cílové hodnoty předpokládaných úspor energií. Tři z ukončených 13 projektů naplnily nebo překročily cílovou hodnotu úspor energií, zbylých 10 projektů naplnilo cílovou hodnotu ve stanoveném rozmezí.

U kontrolou prověřených projektů nebylo zjištěno neúčelné ani neekonomické použití peněžních prostředků.

---

⁴⁴ Závazný vzor a metodický postup OPŽP, který de facto uvádí stejné požadavky na zpracování energetických posouzení, jako klade vyhláška č. 480/2012 Sb., o energetickém auditu a energetickém posudku, na zpracování energetických posudků.

Seznam zkratek:

315 – MŽP	kapitola státního rozpočtu 315 – <i>Ministerstvo životního prostředí</i>
BIS	Bezpečnostní informační služba
CZV	celkové způsobilé výdaje
ČBÚ	Český báňský úřad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DH	dosažená hodnota
EED směrnice 2012/27/EU	směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012, o energetické účinnosti, o změně směrnice 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES
EK	Evropská komise
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
EUA	European Union Allowance, emisní povolenka pro stacionární zdroje znečištění
EUAA	European Union Aviation Allowance, emisní povolenka pro letecký provoz
EU ETS	European Union Emission Trading Scheme, systém emisního obchodování
indikátor 32701	indikátor <i>32701 Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách</i>
IROP	<i>Integrovaný regionální operační program</i>
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS2014+	monitorovací systém evropských strukturálních a investičních fondů pro programové období 2014–2020
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NAPEE	<i>Národní akční plán energetické účinnosti ČR</i>
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNV	nároky z nespotřebovaných výdajů
NZÚ	program <i>Nová zelená úsporám</i>
NZÚ – Budovy veřejného sektoru	podprogram <i>Nová zelená úsporám – Budovy veřejného sektoru</i>
OPŽP	operační program <i>Životní prostředí 2014–2020</i>
OSS	organizační složka státu

Plán rekonstrukce objektů v působnosti čl. 5 EED	<i>Plán rekonstrukce objektů, v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti</i>
PO 5	prioritní osa 5 OPŽP
SC	specifický cíl
SC 5.1	specifický cíl 5.1 „snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie“ prioritní osy 5 OPŽP
SC 5.2	specifický cíl 5.2 „dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov“ prioritní osy 5 OPŽP
SC 5.3	specifický cíl 5.3 „snížit energetickou náročnost a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie v budovách ústředních vládních institucí“ prioritní osy 5 OPŽP
SPO	státní příspěvková organizace
SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky
ÚSTR	Ústav pro studium totalitních režimů
ústřední instituce	ústřední vládní instituce spadající pod čl. 5 EED
VH	výchozí hodnota
VVI	veřejné výzkumné instituce
Zpráva o pokroku	<i>Zpráva o pokroku v oblasti plnění vnitrostátních cílů energetické účinnosti v České republice podle čl. 24 směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti</i>

Příloha č. 1: Ústřední vládní instituce spadající pod čl. 5 EED

*	Bezpečnostní informační služba	17	Ministerstvo zahraničních věcí
*	Akademie věd ČR	18	Ministerstvo zdravotnictví
1	Česká národní banka	19	Ministerstvo zemědělství
2	Český báňský úřad	20	Ministerstvo životního prostředí
3	Český statistický úřad	21	Národní bezpečnostní úřad
4	Český telekomunikační úřad	22	Nejvyšší kontrolní úřad
5	Český úřad zeměměřický a katastrální	23	Nejvyšší soud
6	Energetický regulační úřad	24	Nejvyšší správní soud
*	Grantová agentura České republiky	25	Nejvyšší státní zastupitelství
*	Kancelář prezidenta republiky	26	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
7	Kancelář veřejného ochránce práv	27	Senát Parlamentu ČR
8	Ministerstvo dopravy	28	Správa státních hmotných rezerv
9	Ministerstvo financí	29	Státní úřad inspekce práce
10	Ministerstvo kultury	30	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
11	Ministerstvo obrany	31	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
12	Ministerstvo práce a sociálních věcí	32	Úřad pro ochranu osobních údajů
13	Ministerstvo pro místní rozvoj	33	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
14	Ministerstvo průmyslu a obchodu	34	Úřad průmyslového vlastnictví
15	Ministerstvo spravedlnosti	35	Úřad vlády České republiky
16	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	36	Ústavní soud
*	Ministerstvo vnitra	37	Vězeňská služba České republiky

Zdroj: Aktualizace Plánu rekonstrukce objektů v působnosti článku 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti.

Vysvětlivka: * Ze seznamu 42 povinných institucí naplňuje obě podmínky (případně je uplatněna výjimka podle čl. 5 odst. 2 směrnice 2012/27/EU) 37 ústředních institucí, 4 instituce nemají žádné budovy (Kancelář prezidenta republiky, Akademie věd ČR, Grantová agentura České republiky, Ministerstvo vnitra), objekty BIS byly vzhledem k svému charakteru na žádost BIS vyjmuty.

Příloha č. 2: Sumář rozpočtových opatření MF – program NZÚ v letech 2017 až 2019 (v Kč)

Rok	Kapitola	Částka	Počet projektů
	MV	20 781 510,00	11
	ÚSTR	3 219 977,00	1
2017		24 001 487,00	12
	MV	116 991 216,00	42
	MD	108 000 000,00	0
	MO	10 584 765,00	1
	MPSV	6 898 582,00	3
	MZd	3 115 020,00	1
	MZe	176 000 000,00	0
	ÚSTR	6 511 604,00*	1
2018		428 101 187,00	48
	ČBÚ	2 403 122,00	1
	MO	14 947 455,00	1
	MPO	1 202 869,00	2
	MPSV	9 642 540,00	2
	MSp	9 843 517,00	3
	MV	140 447 269,00	44
	MZd	52 110 637,00	7
	MZe	6 340 322,00	3
2019		236 937 731,00	63
CELKEM		689 040 405,00	

Zdroj: MF.

Vysvětlivky: ČBÚ – Český báňský úřad, MD – Ministerstvo dopravy, MZe – Ministerstvo zemědělství, MO – Ministerstvo obrany, MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí, MSp – Ministerstvo spravedlnosti, MV – Ministerstvo vnitra, MZd – Ministerstvo zdravotnictví, ÚSTR – Ústav pro studium totalitních režimů.

* Prostředky ve výši 6 511 604 Kč byly ze strany ÚSTR vráceny zpět do rozpočtu kapitoly MŽP.

V roce 2018 MF převedlo z rozpočtu kapitoly MŽP do programu NZÚ celkem 428 mil. Kč, z této částky celkem 284 mil. Kč nesouviselo s realizací projektů NZÚ. MF v roce 2018 v souladu s usneseními vlády ČR převedlo z programu NZÚ peněžní prostředky do kapitoly státního rozpočtu 329 – Ministerstvo zemědělství ve výši 176 mil. Kč na kompenzace škod způsobených jarními mrazy a suchem v roce 2017 a do kapitoly státního rozpočtu 327 – Ministerstvo dopravy ve výši 108 mil. Kč na dofinancování nové slevy z jízdného ve vlacích a autobusech.⁴⁵

⁴⁵ Usnesení vlády České republiky ze dne 18. dubna 2018 č. 242, o zajištění finančních prostředků na kompenzace škod způsobených jarními mrazy a suchem v roce 2017, a usnesení vlády České republiky ze dne 6. června 2018 č. 352, o dofinancování rozpočtu regionálního školství a podpoře lékařských fakult v roce 2018 a o změně usnesení vlády ze dne 27. března 2018 č. 206, o zavedení nové slevy z jízdného ve vlacích a autobusech pro seniory, děti, žáky a studenty.

**Příloha č. 3: Předpokládaná nákladovost snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách
(v Kč/GJ/rok)**

Specifický cíl	Výzva	Evidence projektů SC 5.1 a SC 5.3 ke dni 30. 6. 2020				z toho projekty s využitím NZÚ – Budovy veřejného sektoru	
		Počet projektů	Celkové zdroje/ předpokládaná cílová hodnota (snížení konečné spotřeby energie)	Celkové způsobilé výdaje/předpokládaná cílová hodnota (snížení konečné spotřeby energie)	Příspěvek EU/ předpokládaná cílová hodnota (snížení konečné spotřeby energie)	Počet projektů	Příspěvek NZÚ/ předpokládaná cílová hodnota (snížení konečné spotřeby energie)
SC 5.1	19	375	22 063	13 476	5 387	28	4 285
	39	306	21 723	12 744	5 066	35	4 315
	70	598	23 505	15 288	6 936	70	7 622
	100	481	24 735	17 318	7 603	54	8 385
	121	607	35 516	24 064	11 784	3	2 819
	146	38	25 507	18 906	10 368	0	–
SC 5.3	135	31	37 690	17 831	8 777	8	5 220
Celkem		2 436	–	–	–	198	–

Zdroj: MS2014+, SFŽP.

Pozn.: Analýza nákladovosti snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách prostřednictvím projektů realizovaných v rámci specifických cílů 5.1 a 5.3 PO 5 OPŽP vychází z předložené evidence projektů ve stavu ke dni 30. 6. 2020 a z dat převzatých z informačního systému MS2014+. Celkový počet projektů se rovná počtu projektů dle podkladů SFŽP, u kterých byla v systému MS2014+ evidována cílová hodnota indikátoru „Snížení konečné spotřeby energie ve veřejných budovách“. Z celkového počtu 3 146 evidovaných projektů byla cílová hodnota indikátoru 32701 evidována v MS2014+ u 3 085 projektů, z toho 2 436 projektů bylo aktivních, tj. ke dni 30. 6. 2020 byly ve fázi před vydáním právního aktu, v realizaci nebo byly již fyzicky i finančně ukončeny.

Příloha č. 4: Rozpočet programu NZÚ
(v Kč)

	2017	2018	2019
Schválený rozpočet	2 827 150 000	2 203 392 116	2 380 510 000
Upravený rozpočet	2 803 148 513	1 781 802 533	2 143 572 269
Konečný rozpočet	7 796 954 254	7 942 923 135	8 290 017 319
Skutečnost	1 635 833 653	1 796 478 085	1 884 116 066

Zdroj: MF, MŽP.

 Vysvětlivka: **upravený rozpočet** – schválený rozpočet po změnách, resp. rozpočtových opatřeních; **konečný rozpočet** – upravený rozpočet včetně nároků z nespoteřbovaných výdajů.

Příloha č. 5: Přehled výnosů z dražeb emisních povolenek a jejich reporting za ČR (v tis. Kč)

	Výnosy z dražeb emisních povolenek celkem		SFŽP, resp. MŽP		MPO	
	Dle reportu za ČR (Total amount of revenues generated from auctioning of allowances)	Výnosy z dražeb emisních povolenek dle rozpočtové položky 3114	Dle reportu za ČR (Use of revenues from auctioning of allowances (committed))	50 % dle ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. 383/2012 Sb.	Dle reportu za ČR (Use of revenues from auctioning of allowances (committed))	50 % dle ustanovení § 7 odst. 7 zákona č. 383/2012 Sb.
2017	5 220 326	5 220 325	2 610 163	2 610 163	2 610 163	2 610 163
2018	14 934 783	14 934 783	1 919 392	6 000 000	7 467 392	6 000 000
2019	16 098 489	16 098 489	2 380 510	6 000 000	8 049 245	6 000 000

Zdroj: Reporting on the use of auctioning revenues pursuant to Article 24 (2017, 2018 a 2019), Table 1: Revenues generated from auctioning of allowances in year 2017, 2018, 2019, Table 2: Use of revenues from auctioning of allowances for domestic and Union purposes pursuant to Article 3d and 10 of Directive 2003/87/EC (2017, 2018 a 2019), MŽP.

 ČR, resp. MŽP, každoročně informuje EK o využití výnosů z dražeb emisních povolenek, a to pomocí aplikace *Eionet*.

Reporty rozlišují prostředky určené („committed“) a vyplacené („disbursed“). Jako určené jsou vykázány prostředky, které v daném roce byly evidovány jako příjmy programu NZÚ, jako vyplacené pak částka, která byla souhrnně ve vykazovaném období vyplacena.

Příloha č. 6: Projekty vybrané do kontrolního vzorku

Poř. č.	Registrační číslo projektu	Žadatel	CZV projektu (v Kč)	Příspěvek EU (v Kč)
ÚROVEŇ SFŽP				
1	CZ.05.5.18/0.0/0.0/15_019/0001600	Kraj Vysočina	13 283 138,00	5 313 255,20
2	CZ.05.5.18/0.0/0.0/15_019/0001874	Technická univerzita v Liberci	12 933 400,00	5 173 360,00
3	CZ.05.5.18/0.0/0.0/15_019/0001918	Statutární město Jablonec nad Nisou	8 860 805,30	3 544 322,12
4	CZ.05.5.18/0.0/0.0/15_019/0001741	Olomoucký kraj	7 254 172,00	2 901 668,80
5	CZ.05.5.18/0.0/0.0/16_039/0004376	Liberecký kraj	7 524 627,00	3 009 850,80
6	CZ.05.5.18/0.0/0.0/16_039/0004527	Obec Osek nad Bečvou	12 958 223,96	5 183 289,58
7	CZ.05.5.18/0.0/0.0/16_039/0004381	Město Humpolec	3 856 179,60	1 542 471,84
8	CZ.05.5.18/0.0/0.0/16_039/0004452	Město Roudnice nad Labem	24 939 001,67	9 975 600,66
9	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0005186	Obec Markvartovice	13 707 336,00	5 482 934,40
10	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0005187	Město Neratovice	8 846 283,00	3 538 513,20
11	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0005230	Olomoucký kraj	14 265 689,19	5 706 275,67
12	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0006259	Moravskoslezský kraj	10 318 126,31	4 127 250,52
13	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0006542	Statutární město Jablonec nad Nisou	8 887 934,00	3 555 173,60
14	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/00065541*	Ministerstvo zemědělství	5 755 535,96	2 014 437,58
				2 589 991,20**
ÚROVEŇ MPO				
Poř. č.	Registrační číslo projektu	Žadatel	CZV projektu (v Kč)	Peněžní prostředky ze státního rozpočtu (v Kč)
15	CZ.05.5.18/0.0/0.0/17_070/0006459*	Ministerstvo průmyslu a obchodu	82 326 192,99	2 286 924,20
Vybrané projekty SC 5.1 celkem			235 716 644,98	65 945 319,37

Zdroj: MS2014+, MŽP, SFŽP.

* Projekt spolufinancovaný z podprogramu NZÚ – Budovy veřejného sektoru.

** Peněžní prostředky ze státního rozpočtu.